

Raadsconsultatie

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Financieel tekort sociaal domein
Rc nummer 2017 11
collegevergadering d.d. 6 juni 2017
raadsvergadering d.d. 15 juni 2017
fatale termijn
programma Zorg en Welzijn

portefeuillehouder B. Aldewereld/ H. Lamers

ons kenmerk 1162485
team BSADO
steller drs. HJJM Smeets
doorkiesnummer +31 77 3596490
e-mail hjjsmeets@venlo.nl
datum 2 juni 2017
bijlage(n)
datum verzonden 06 JUNI 2017

Vraag aan de raad (consultatiepunten)

In de aanloop naar en tijdens de raadsvergaderingen van 24 mei en 31 jl. heeft u ons een aantal vragen gesteld die, als gevolg van het bijzondere verloop van met name de vergadering van 24 mei jl., voor een belangrijk deel nog onbeantwoord zijn gebleven. Daarnaast heeft u ons expliciet gevraagd de contouren te schetsen die wij voor ogen hebben ten aanzien van de aanpak van dit vraagstuk.

In deze raadsconsultatie bieden wij u de gelegenheid om alsnog kennis te nemen van de antwoorden op deze, in de raadsvergadering van 24 mei en tijdens het vragenhalfuur nog onbeantwoorde, vragen en kennis te nemen van en uw zienswijze te geven op de contouren van de aanpak zoals wij die voor ogen hebben. Dit, vooruitlopend, op de geplande behandeling en vaststelling van dit plan door ons college op dinsdag 20 juni a.s.

Graag vernemen wij van u ook eventuele wensen ten aanzien van de kaders waarbinnen deze aanpak vorm en inhoud moet krijgen. Daarbij dienen een aantal zaken aan de orde te zijn zoals bijvoorbeeld de hantering van het vierkant 3D of het terugdraaien of bijstellen van door uw raad genomen besluiten tijdens de afgelopen circa twee jaar. Een voorbeeld hiervan zou de eigen bijdrage kunnen zijn of de mate van dekkendheid van ons zorg- en ondersteuningsnetwerk.

Tot slot verzoeken wij u uw wensen kenbaar te maken wat betreft de mate en de frequentie waarin u als gemeenteraad geïnformeerd of betrokken wilt zijn bij de ontwikkeling en uitvoering van deze aanpak. U zou hierbij bijvoorbeeld kunnen denken aan een begeleidingsgroep of een werkgroep uit uw raad.

Burgemeester en wethouders van Venlo
De secretaris

de burgemeester

Piet Lucassen

Antoin Scholten

Raadsconsultatie

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Deze raadsconsultatie sluit aan op de eerdere raadsinformatiebrieven 2017-71 en 2017-78 en stelt de gemeenteraad in staat om het college wensen en bedenkingen mee te geven in aanloop naar de (college-)vaststelling van het plan van aanpak 'Evenwicht sociaal domein' en informeert de raad over de door hem gestelde vragen tijdens de raadsvergaderingen van 24 en 31 mei jl.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.
2.
3.
4.
5.

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is de kernopgave (Wat wordt gevraagd?)

De raad wordt geïnformeerd over de antwoorden op de tijdens het raadsdebat van 24 mei jl. gestelde en nog niet beantwoorde vragen en geconsulteerd over de contouren van de aanpak 'Evenwicht sociaal domein' welke naar verwachting op 20 juni door ons wordt behandeld en vastgesteld.

2. Relatie met programma

Het betreft de programma's Zorg en Welzijn en Werk en Inkomen

3. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat

Het beoogde effect is passende zorg en ondersteuning binnen de daarvoor aangegeven budgettaire kaders.

4. Waarom? (Wat is de voor raadsconsultatie?)

De raad wordt geconsulteerd op het moment dat er weliswaar inmiddels (passend binnen het door de raad vastgestelde beleid) al een aantal concrete bijsturingmaatregelen zijn genomen, maar nog voorafgaand aan de behandeling en vaststelling van het plan van aanpak in ons college.

5. Argumentatie en onderbouwing

Hieronder treft u, zoals afgesproken, de contouren voor ons plan van aanpak aan en onze reactie op de door u tijdens de raadsvergaderingen van 24 en 31 mei jl. gestelde vragen. Uiteraard hebben wij het gesprek hierover met u niet afgewacht en zijn er inmiddels al concrete stappen gezet op weg naar vermindering van het tekort, zowel op de korte als op de wat langere termijn.

Zo is er naast de reeds lopende initiatieven met betrekking tot de Haagse lobby over het macrobudget en het verdeelmodel afgelopen weken intensief overleg gestart met zo'n 40 zorgaanbieders over de bestaande contracten, is het overleg met de huisartsen over de toegang naar jeugdzorg verder geïntensiveerd, hebben er gesprekken plaats gevonden met aanbieders van goedkopere vormen van maatwerk, is er binnen de regio in MGR Sociaal Domein-verband gesproken over mogelijkheden tot kostenreductie en zijn er plannen in voorbereiding met betrekking tot wijzigingen in de toegang.

Plan van Aanpak, contouren

In deze raadsconsultatie treft u een globaal plan van aanpak aan waarin wij u de contouren schetsen voor de wijze waarop wij het financiële evenwicht in het sociale domein willen herstellen. In het definitieve, het uitgewerkte plan van aanpak dat hierop volgt en dat wij voornemens zijn om op 20 juni a.s. vast te stellen worden maatregelen concreet uitgewerkt. De projectopdracht is door ons vastgesteld in onze vergadering op 30 mei jl.

Het plan van aanpak heeft betrekking op het integrale project Evenwicht Sociaal Domein (Evenwicht). Dit project omvat 6 deelprojecten, te weten:

1. Inkoop en Opdrachtgeven;
2. Integrale toegang;
3. Versterken Algemene Voorzieningen;
4. Participatie;
5. Versnellen actualiteit en betrouwbaarheid van de administratieve organisatie;
6. Aanvullende maatregelen: het inventariseren, beoordelen en nemen (uitvoering) van aanvullende maatregelen om het tekort voor 2017 en 2018 zoveel als mogelijk te beperken

en per 1 januari 2019 financieel evenwicht te hebben hersteld.

Voor ieder deelproject is een deelprojectleider benoemd die de verantwoordelijkheid draagt voor de adequate uitvoering van zijn/haar deelproject. Hiervoor stelt iedere deelprojectleider een plan van aanpak op. In dit integrale plan van aanpak 'Evenwicht Sociaal Domein' wordt op hoofdlijnen ingegaan op de verschillende deelprojecten, hun onderlinge samenhang en de samenhang met andere initiatieven en projecten.

1. Resultaat en doelen

Het effect dat bereikt dient te worden is in de projectopdracht als volgt verwoord:

Passende zorg en ondersteuning voor onze burgers te bereiken binnen de financiële kaders opgenomen in de gemeentebegroting 2019 (financieel evenwicht met ingang van 1 januari 2019), en op basis van de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de wettelijke kaders, in de beleidsnota 'Een bijzondere tijd in Venlo' en de evaluaties van deze beleidsnota.

De doelstellingen die in de deelprojecten worden benoemd, leveren een bijdrage aan het bereiken van dit effect.

Samenhang met reguliere opgaven (beleidsontwikkeling en uitvoering)

Voordat de Taskforce¹ is gestart met het project Evenwicht Sociaal domein, is op basis van de tussenevaluatie van het beleidsplan 'Een bijzondere tijd' een aantal aanbevelingen gedefinieerd dat ook kan worden beschouwd als 'verbeterinitiatieven'. Om gericht te kunnen sturen op het beoogde effect en om de beschikbare capaciteit zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten, zijn de aanbevelingen uit de tussenevaluatie 'opgenomen' in de deelprojecten.

2. Deelprojecten Evenwicht Sociaal Domein

2.1. Inkoop en Opdrachtgeven

Het deelproject Inkoop en Opdrachtgeven geldt als 'aanjager' voor het doel dat moet worden bereikt (financieel evenwicht in het sociale domein met ingang van 1 januari 2019). Door prestatieafspraken te maken met zorgaanbieders, gecombineerd met het instellen van een zogenoemd budgetplafond, worden de uitgaven aan zorgaanbieders gelimiteerd. De inhoud en de hoogte van het budgetplafond van de resultaatafspraken worden bepaald vanuit de inhoudelijke deelprojecten (Integrale Toegang, Versterken Algemene Voorzieningen en Participatie) en de budgettaire kaders.

Onder prestatieafspraken worden afspraken over een te leveren resultaat verstaan in plaats van het leveren van een inspanning. Deze prestatieafspraken worden niet op het niveau van individuele burgers gemaakt, maar op het niveau van groepen burgers. Hierdoor krijgen aanbieders een prikkel om de gemiddelde kosten per burger, alsmede het aantal zorg- en ondersteuningsvragen van burgers te beperken. In andere regio's c.q. gemeenten zijn hier goede ervaringen mee opgedaan. Uitgangspunt is en blijft dat de wijze van opdrachtgeven rechtmatig is en dat de inhoud van de opdrachten aan zorgaanbieders in overeenstemming is met wet- en regelgeving.

Een belangrijke randvoorwaarde voor het bereiken van de (financiële) doelstellingen die zijn geformuleerd voor het deelproject Inkoop en Opdrachtgever is het beschikbaar zijn van voldoende geschikte algemene voorzieningen, een herijking van de integrale toegang en een nieuw productenportfolio maatwerkvoorzieningen.

2.2. Integrale Toegang

Het deelproject Integrale Toegang² is voortgekomen uit de voormalige 'Taskforce jeugd' die in september 2016 is ingesteld om maatregelen te nemen om de kosten voor jeugd terug te dringen.

¹ Op de Taskforce wordt nader ingegaan in de paragraaf 'beheersing organisatie en benodigde capaciteit'.

² Er wordt gesproken over integrale toegang. Hiermee wordt bedoeld dat deze toegang ook verantwoordelijk is voor ondersteuningsvragen die voortkomen uit werk, bijstand en schuldhulpverlening.

Raadsconsultatie - onderbouwing

Het is evident dat deze onvoldoende in haar opdracht is geslaagd. In het deelproject Integrale Toegang wordt onderzocht op welke wijze de integrale toegang (Wmo, Jeugd en Participatie) moet worden ingericht om binnen de vastgestelde beleidskaders de kosten terug te dringen. Met vastgestelde beleidskaders wordt hier bedoeld de werkwijze met sociale wijkteams. Binnen dit deelproject wordt de volgende centrale vraag beantwoord: wat moet de rol en functie van de toegang zijn om ook in de toekomst passende zorg en ondersteuning aan burgers te kunnen bieden binnen het vastgestelde financiële kader. De resultaten van het deelproject Integrale toegang vormen 'input' voor het deelproject Inkoop en Opdrachtgeven.

Reeds eerder is door zorgaanbieders aangegeven dat de afspraken die Venlo heeft gemaakt met aanbieders over de inzet van medewerkers in de toegang (kernteams) en uitvoeringsteams, leiden tot onduidelijkheden over verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Om dit 'knelpunt' op te lossen is eind 2016 een opdracht verstrekt voor de wijze waarop de bemensing van de kern- en uitvoeringsteams in de toekomst vorm en inhoud dient te krijgen. Hierbij dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met de eventuele juridische consequenties van een aanpassing van de bemensing. Tijdens overleg met aanbieders over de mogelijke scenario's voor de bemensing van de sociale wijkteams bleek dat dit niet los kan worden gezien van de inhoudelijke inrichting (deelproject Integrale Toegang). Om die reden is de opdracht 'bemensing sociale wijkteams' opgegaan in het deelproject Integrale Toegang.

2.3. Versterken Algemene Voorzieningen

Het deelproject Versterken Algemene Voorzieningen is in maart 2017 gestart. In dit deelproject is een aantal initiatieven en pilots samengebracht om te komen tot een samenhangende aanpak.

Een belangrijk aandachtspunt bij de algemene voorzieningen vormt de huizen van de wijk. Deze vormen een belangrijke pijler voor deze voorzieningen. Om tot goede afspraken met aanbieders te kunnen komen over algemene voorzieningen, zal er bij aanbieders duidelijkheid moeten zijn over de huizen van de wijk (bijvoorbeeld aantal, locatie, inrichting en kosten voor het gebruik).

Om uiteindelijk eenduidige prestatieafspraken te kunnen maken met aanbieders moet een beknopte inhoudelijke visie op algemene voorzieningen in Venlo worden geformuleerd. Een stip op de horizon waar gemeente en zorgaanbieders samen naar toe werken. De externe ondersteuning die wordt ingezet in het deelproject Inkoop en Opdrachtgeven voor het formuleren en het maken van prestatieafspraken, zal hierin een belangrijke rol spelen. Zij zullen hun ervaring met een dergelijke visie en de afspraken die in het verlengde van deze visie kunnen worden gemaakt, inbrengen.

2.4. Participatie

Het deelproject Participatie is in maart 2017 gestart. In dit deelproject is sprake van een drietal trajecten:

- a. WerkOntwikkelBedrijf Venlo (integratie uitvoering Wet sociale werkvoorziening en Participatiewet);
- b. Uitbreiding inzet KanDoen;
- c. Transformatie & kostenbewustzijn participatiebudget.

Aan het deelproject Participatie is nog een traject toegevoegd, namelijk van 2D naar 3D. Het project van 2D naar 3D heeft een nauwe relatie met de inrichting van de integrale toegang.

2.5. Versnellen actualiteit en betrouwbaarheid van de administratieve organisatie;

Dit deelproject is benoemd op het moment dat uit de vrijwel definitieve jaarrekening bleek dat het negatieve resultaat in het sociale domein over 2016 geen €4,3 miljoen maar €11,9 miljoen bedroeg.

Op 15 mei heeft de algemeen directeur opdracht gegeven om een plan van aanpak voor het 'versnellen van actualiteit en betrouwbaarheid van de administratieve organisatie' op te stellen. Dit deelproject valt onder verantwoordelijkheid van de Taskforce maar is feitelijk een onderdeel van een ander project, namelijk Doorontwikkeling Beheerorganisatie Sociaal Domein³. Er is niet echt

³ Dit project valt onder de paraplu van het Programma verbetering Bedrijfsvoering.

Raadsconsultatie - onderbouwing

sprake van een nieuwe project maar van een intensivering van een bestaand traject. Om deze reden zal het deelproject 'versnellen van actualiteit en betrouwbaarheid administratieve organisatie' onder het project Doorontwikkeling Beheerorganisatie Sociaal Domein blijven c.q. worden gepositioneerd. De projectmanager van de Taskforce en de projectleider Doorontwikkeling Beheerorganisatie Sociaal Domein zullen frequent de voortgang van het deelproject 'versnellen actualiteit en betrouwbaarheid administratieve organisatie' bespreken.

2.6. Aanvullende maatregelen

Als onderdeel van de oorspronkelijke opdracht aan de Taskforce in maart 2017 zijn 23 maatregelen aangeduid die gezamenlijk moesten leiden tot het herstellen van het financiële evenwicht in het Sociale Domein per 1 januari 2019. In het verlengde van deze maatregelen werd de opdracht gegeven om aanvullende maatregelen te vinden die ingezet konden worden, mocht blijken dat de 23 maatregelen onvoldoende het gewenste effect zouden bereiken. Om tot deze aanvullende maatregelen te komen, werd aan de voorkant aangegeven dat deze veel verder mochten gaan dan de oorspronkelijke 23 maatregelen en (ingrijpender van aard). Dit resulteerde in een lijst met zeer uiteenlopende maatregelen die nog slechts bestonden uit denkrichtingen en vroegen om een verdere uitwerking, onderbouwing en toetsing. Geen van deze maatregelen kende dan ook een concreet financieel of inhoudelijk effect.

Toen duidelijk werd dat het financieel tekort 2016 in het Sociaal Domein €11.9 miljoen betrof, werd de noodzaak voor aanvullende maatregelen urgent. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld dat op basis van de huidige inzichten uit drie hoofdlijnen zal bestaan:

1. Een draaiboek van stappen die minimaal gezet moeten worden om maatregelen rijp te maken voor besluitvorming;
2. Aanvullende maatregelen buiten de reeds geformuleerde maatregelen (nieuwe zoekrichtingen);
3. Activiteiten die op korte termijn moeten worden uitgevoerd zodat de aanvullende maatregelen een reële kans van slagen hebben⁴.
4. Het vooralsnog on hold zetten van projecten uit de categorie niet wettelijk, waarvoor dat nog mogelijk is.

Beslismomenten

Het belangrijkste eerste beslismoment is de beoogde vaststelling van het integrale plan van aanpak Evenwicht Sociaal Domein en de onderliggende plannen van aanpak voor de deelprojecten.

Beheersing risico's

Er wordt in deze paragraaf volstaan met het benoemen van een tweetal risico's en de beheersmaatregelen voor deze risico's. In de verschillende plannen van aanpak voor de deelprojecten wordt nader ingegaan op de risico's en de beheersmaatregelen die kunnen worden getroffen.

1. Niet tijdig betrouwbare gegevens
Indien er niet tijdig betrouwbare gegevens kunnen worden gegenereerd uit de informatiesystemen, kan het effect van genomen maatregelen niet worden geduid. Ook kan er dan niet tijdig worden bijgestuurd indien dit noodzakelijk is. Het gaat niet alleen om de tijdigheid van gegevens maar nadrukkelijk ook om de betrouwbaarheid van gegevens. Op basis van deze gegevens worden namelijk conclusies getrokken en adviezen gegeven.
Beheersmaatregel: er is een separaat deelproject gedefinieerd 'Het vergroten van de actualiteit en betrouwbaarheid van de administratieve organisatie'. Dit project moet een belangrijke bijdrage leveren aan het versneld kunnen genereren van betrouwbare gegevens. Een onderdeel hiervan is het inrichten van een betrouwbare en actuele verplichtingadministratie.
2. Onvoldoende capaciteit beschikbaar (kwantitatief en kwalitatief)

⁴ Denk aan: vooraankondiging aan organisaties/verenigingen indien wij overgaan tot het stopzetten of naar beneden bijstellen van een subsidie.

Raadsconsultatie - onderbouwing

Beheersmaatregel: de uitvoering van het plan van aanpak Evenwicht sociaal domein (en de onderliggende deelprojecten) vraagt een aanzienlijke inspanning van een aantal medewerkers. Diverse mensen zullen per direct moeten worden vrijgemaakt om zich (volledig) in te zetten voor de werkzaamheden. Het management zal hieraan eerste prioriteit moeten geven. Vanuit de Taskforce zal de noodzakelijke en beschikbare capaciteit strak worden gemonitord en hieraan zal in iedere voortgangsrapportage aan de ambtelijk opdrachtgever aandacht worden besteed.

Beheersing organisatie en benodigde capaciteit

Evenwicht Sociaal Domein is een project. Voor dit project wordt een projectorganisatie ingericht die eenduidig, effectief en efficiënt dient te zijn. Gelet op het belang van het project is de algemeen directeur/gemeentesecretaris ambtelijk opdrachtgever voor het project. De projectmanager is eindverantwoordelijk (eigenaar) voor een adequate uitvoering van het project. Dit betekent het binnen de afspraken realiseren van effecten en het opleveren van producten van voldoende kwaliteit. De projectmanager legt verantwoording af aan de algemeen directeur. Als ambtelijk opdrachtgever zorgt de algemeen directeur ervoor dat de projectmanager de middelen (capaciteit en financiële middelen) ter beschikking krijgt op het moment dat hij deze nodig heeft.

Opmerking: er wordt expliciet gekozen voor een platte projectstructuur met een directe lijn (sturing en verantwoording) naar de ambtelijk opdrachtgever. Hiervoor wordt gekozen vanwege het financiële, organisatorische en politieke risicoprofiel van dit project.

Onbeantwoorde vragen, raadsvergadering 24 en 31 mei jl.

Gegeven het voorafgaande willen wij u eerst informeren over de antwoorden op door u aan ons college gestelde vragen tijdens de besluitvormende raadsvergadering van 24 mei jl. Wij beantwoorden uw vragen als volgt.

De VVD-fractie heeft een aantal vragen gesteld over de organisatie en de mate waarin deze in staat moet worden geacht om de klus in redelijkheid te klaren en de redenen waarom de organisatie niet in control is. Dit mede in relatie tot de reservering voor perceptiekosten à €6,4 miljoen. Wij merken op dat de algemeen directeur hier reeds in zijn reflectie uitvoerig op in is gegaan. Onze organisatie moet, zeker na voltooiing van organisatieontwikkelingsproces dat nu wordt doorlopen, zeker in staat worden geacht deze opdracht te voltooien. Een van de redenen dat de organisatie niet in control was heeft, naar onze overtuiging, juist gelegen in de grote terughoudendheid om 'zorg- en jeugdmiddelen' in te zetten voor ambtelijke capaciteit. Daar waar wij van uw raad de ruimte hadden gekregen om tot 10% van de middelen te mogen inzetten voor perceptiekosten is dat percentage nooit in beeld gekomen. Wij moeten terugkijkend vaststellen dat we op dat punt wellicht te terughoudend zijn geweest, waardoor er een gebrek is ontstaan aan voldoende en voldoende kwalitatief personeel om deze klus te klaren.

De VVD-fractie heeft ook gevraagd naar de aanbevelingen uit de managementletter en de ambtelijke verantwoordelijkheid voor het uitvoeren hiervan. Hierover hebben wij u, naar onze overtuiging, inmiddels over geïnformeerd. Voor de goede orde, de ambtelijke leiding is naar ons oordeel geen gespreksonderwerp tussen raad en college, maar tussen college en de gemeentesecretaris. De aangegeven aanbevelingen zijn door ons opgepakt en hebben, voor zover dat relevant is, ook een plaats in het organisatieontwikkelingsproces. Binnen de organisatie is sprake van een heldere rol- en verantwoordelijkheidsverdeling en daarmee geen sprake van de door VVD geopperde concept van zelfsturing.

De PvdA- en CDA-fractie informeerden, evenals de VVD-fractie naar de verantwoordelijkheid, maar ook naar de wijze en het tempo waarin de organisatie weer in control denkt te komen. Zoals reeds door ons is aangegeven in de beantwoording van de vele vragen voorafgaand aan de raadsbehandeling op 24 mei jl. is de organisatie (weer) in control. Dit is uiteraard niet hetzelfde alsof er geen sprake meer zou zijn van een financieel vraagstuk. Dat is namelijk niet zo en hiervoor worden op dit ogenblik bijsturingsmaatregelen genomen en het plan van aanpak ontwikkeld waarvan u in deze raadsconsultatie de contouren worden geschetst.

Raadsconsultatie - onderbouwing

Op de vraag van de PvdA-fractie of er mogelijk ook buiten het sociaal domein naar dekkingsmogelijkheden dient te worden gezocht. Wij zullen uiteraard eerst de mogelijkheden onderzoeken die te maken met de wijze (systeem) waarop wij in Venlo de organisatie van de zorg en ondersteuning hebben ingericht en de mogelijkheden die er zijn om dit te optimaliseren. Gelet op de afspraken die wij daarover met u hebben gemaakt, onderzoeken daarna de mogelijkheden om eerst binnen het sociale domein (binnen de bestaande inhoudelijke kaders) dezelfde kwaliteit van zorg en ondersteuning te (blijven) garanderen tegen lagere kosten. Hierover zijn wij inmiddels in gesprek van aanbieders en de MGR SD.

Mocht dit, gegeven de omvang van de financiële problematiek, nog tot onvoldoende budgettaire verlichting leiden dan zullen wij u waar mogelijk voorstellen tot beleidsbijstelling binnen het sociaal domein doen. Indien dit wettelijk niet mogelijk is of bestuurlijk ongewenst wordt geacht, dan zal het zoekgebied worden verbreed buiten het sociaal domein. In de Vorap en de concept-begroting 2018-2021 zullen wij u hiertoe, indien nodig, voorstellen doen.

De fractie van Lokale Democraten stelde dat de adviesraad (wij gaan ervan uit dat de Adviesraad Sociaal Domein Venlo is bedoeld) reeds op 18 april bekend was met het bestaan en de omvang van het financiële vraagstuk en het dus nooit kon zijn dat ons die informatie pas bereikte op 12 mei. Navraag leert ons dat er op 18 april door de ambtelijk medewerkers geen informatie zoals aangegeven is gedeeld, eenvoudigweg omdat zij hiervan niet op de hoogte waren. Verder hebben wij eerst kennis genomen van het tekort op 10 mei jl. en niet zoals door de fractie van Lokale Democraten is aangegeven op 12 mei jl.

De antwoorden op de vragen van Venlokaal met betrekking tot de prognose over 2017 en het plan van aanpak zijn naar onze mening inmiddels beantwoord in RIB 2017-78 en (ten aanzien van het plan van aanpak) in deze raadsconsultatie.

De SP-, GroenLinks- en D66-fracties hebben gevraagd naar de te trekken bestuurlijke conclusies en reflectie van de secretaris. Wij gaan er -vooralsnog- van uit dat u hierover inmiddels voldoende informatie heeft bereikt.

Tijdens het vragenhalfuur in uw raadsvergadering van 31 mei jl. heeft mevrouw Hendrickx (GL) ons een aantal vragen gesteld.

Mevrouw Hendrickx vroeg ons of er sprake was van drie verschillende, onderling samenhangende opgaven, i.c. het tekort, een niet voor de complexe taak opgewassen organisatie en de opgave om jeugdzorg met behoud van kwaliteit binnen de financiële kaders te krijgen. Wij zijn van mening dat hier geen sprake is van drie verschillende opgaven. Het tekort zoals zich dat heeft gemanifesteerd heeft zich het meest doen voelen binnen de jeugdzorg en is dus identiek aan de opgave om de jeugdzorg binnen de financiële kaders te krijgen. Overigens is behoud van kwaliteit in onze ogen niet synoniem voor 'dezelfde zorg en ondersteuning'. Kwaliteit is gedefinieerd in termen van passende zorg en ondersteuning, rekening houdend met de eigen mogelijkheden van onze inwoners.

De beweging die we inhoudelijk maken is immers gericht op preventie en het zo vroegtijdig signaleren en voorkomen van duurdere vormen van zorg en ondersteuning. Dat betekent dat inwoners wellicht niet altijd die zorg kunnen verwachten die zij zichzelf gewenst hadden, maar wel die zorg die past bij de situatie en (afhankelijk van de situatie) de aanwezige mogelijkheden.

Evenmin delen wij de opvatting van GroenLinks dat de organisatie er niet tegen opgewassen is om de complexe problematiek het hoofd te bieden. De organisatie heeft als gevolg van onvolkomenheden in de administratie en afspraken met zorgaanbieders tijdelijk het zicht verloren op de uitgaven, waardoor er ongemerkt een tekort is opgetreden waarop niet tijdig kon worden ingegrepen en bijgestuurd. Dit is gegeven de zeer korte tijd waarin gemeenten deze zeer grote en complexe opgaven hebben moeten implementeren een vraagstuk waarmee een groeiend aantal middelgrote steden, van Groningen tot Zaanstad, Maastricht en Eindhoven inmiddels mee te maken hebben. Wij kunnen u desgevraagd hiervan een actueel overzicht geven.

Raadsconsultatie - onderbouwing

Mevrouw Hendrickx nodigde ons uit om onze gedachten te laten gaan over de mogelijkheden om met de raad of met anderen in dialoog te gaan over oplossingsmogelijkheden. Zoals u weet gaan wij altijd graag met u als raad hierover in gesprek. Wij beraden ons op dit moment over de wijze waarop wij u actief kunnen betrekken bij het vervolgproces. Het is immers een majeure, complexe, maar wat ons betreft ook nadrukkelijk een gezamenlijke, opgave voor college èn gemeenteraad. Graag vernemen wij van u uw ideeën hoe aan deze wens gezamenlijk invulling kan worden gegeven.

Wel attenderen wij u er op dat er, gelet op de acute situatie, weinig tijd resteert voor uitgebreide analyse en gesprek. Voor zover deze nog door de raad dienen te worden bekrachtigd, doen wij ons best om een meerderheid van uw raad van mogelijke maatregelen te overtuigen. Zoals gevraagd en in deze consultatie aangegeven stellen wij u in staat ons hierover nu reeds uw opvattingen mee te geven en bezien wij graag gezamenlijk met u hoe hieraan een vervolg te kunnen geven.

Op de vraag omtrent de benoeming van een opvolger voor de twee opgestapte wethouders kunnen wij enkel verwijzen naar uw raad. Deze vraag is immers niet aan ons om te beantwoorden, maar voorbehouden aan de gemeenteraad van Venlo.

Tot slot, benadrukken wij, in weerwil van de vraag van GroenLinks die anders deed vermoeden, dat er geen sprake van is dat verwijzers geen indicaties voor jeugdzorg meer mogen afgeven. Het is jammer dat deze vraag een dergelijke zorg mogelijk opwerpt, terwijl hiervan zeker geen sprake is of zelfs kan zijn.

6. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

Bij de totstandkoming van deze raadsconsultatie zijn geen externe partners of adviesraden betrokken. In het vervolgproces zal hier uiteraard wel sprake van zijn.

7. Financiële paragraaf

Wij verwijzen u hiervoor naar de raadsinformatiebrieven 2017-71 en 2017-78. Het doel van deze aanpak is het reduceren van het geprognosticeerde budgettaire tekort naar nihil per 1 januari 2019, bij zo een zo sterk mogelijke reductie van de geprognosticeerde tekorten voor 2017 (€17 miljoen) en 2018 (€16 miljoen).

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	Wel
Financiële risico's en aspecten	Zie punt 5.
Economische risico's	Nvt
Maatschappelijke risico's	Wel
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	Nvt
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	Wel
Overige strategische risico's	Wel

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

De hiervoor aangegeven risico's hebben betrekking op het plan van aanpak, waarbij sprake kan zijn van risico's op het gebied van contractering en aanbesteding, de wettelijke mogelijkheden en beperkingen om activiteiten te verminderen of te stoppen, maatschappelijke onrust onder inwoners die van onze voorzieningen gebruik maken en de geloofwaardigheid van deze aanpak in de ogen

Raadsconsultatie - onderbouwing

van maatschappelijke partners, inwoners en de provinciaal toezichthouder.

9. Vervolgprocedure

De gemeenteraad wordt in deze raadsconsultatie gevraagd over zijn betrokkenheid bij het vervolg zijn wensen kenbaar te maken. Wij zullen, binnen de door de raad gestelde kaders, passende maatregelen nemen en maatregelen die deze kaders te boven gaan aan u voorleggen.